

Odolné ekosystémy a ochrana druhů rostlin i živočichů. Vláda schválila dlouhodobou strategii ochrany biologické rozmanitosti České republiky do roku 2050

29.10.2025 - Veronika Krejčí | Ministerstvo životního prostředí ČR

Dlouhodobý pokles biodiverzity v České republice je hrozbou pro přírodu i život obyvatel. Vláda proto dnes schválila dlouhodobou strategii pro posílení ochrany a udržitelné biologické rozmanitosti České republiky - konkrétně Strategii ochrany biologické rozmanitosti České republiky 2026 - 2050 a navazující Akční plán pro období 2026-2030. Tyto dokumenty vymezují rámec pro ochranu a udržitelné využívání biologické rozmanitosti na území České republiky a stanovují konkrétní opatření k zastavení jejího úbytku a k posílení ekologické stability krajiny.

Úbytek biodiverzity představuje zásadní hrozbu nejen pro přírodní systémy, ale i pro ekonomiku a kvalitu života obyvatel. Od 80. let 20. století zmizely z území České republiky desítky druhů rostlin a živočichů a populace mnoha dalších jsou v kritickém ohrožení. Dlouhodobý pokles je patrný zejména u běžných druhů ptáků v zemědělské krajině. Příčiny tohoto stavu spočívají především v minulosti - kvůli dominantnímu intenzivnímu hospodaření, eutrofizaci, fragmentaci krajiny - a v současnosti také v důsledku negativních dopadů klimatické změny. Navzdory úsilí vynaloženému v posledních dvou dekadách se stále nedaří plošný úbytek biodiverzity zastavit.

Nová strategie proto stanovuje **deset dlouhodobých cílů** rozdělených **do tří prioritních oblastí**, které se zaměřují na ochranu a obnovu ekosystémů, udržitelné hospodaření s přírodními zdroji a posílení povědomí společnosti o významu přírody. Cílem je, aby do roku 2050 nedocházelo k úbytku biodiverzity na žádné úrovni a aby byly vytvořeny podmínky pro její dlouhodobé posilování. Strategie klade důraz na propojení ochrany přírody s dalšími sektory, zejména se zemědělstvím, lesnictvím, vodním hospodářstvím a územním plánováním, a na posílení meziresortní spolupráce. Cílem je například zlepšit územní ochranu a ochranu ohrožených druhů rostlin a živočichů, podporovat udržitelné hospodaření v různých typech ekosystémů, zlepšit osvětu, vzdělávání a výzkum v této oblasti, včetně zajištění finančních prostředků nezbytných pro dlouhodobé naplnění stanovených cílů.

„Biologická rozmanitost ekosystémů, druhů a genů tvoří základ života na Zemi a zajišťuje stabilitu ekosystémů i životní podmínky člověka. Díky ní je zajištěno čištění vody a ovzduší či opylování rostlin a pomáhá i s adaptací na změnu klimatu. Bohužel jsme ale svědky jejího úbytku, a to na všech úrovních. Proto jsme připravili novou strategii, která vymezuje dlouhodobý rámec pro ochranu přírody a krajiny v souladu s novými poznatky, mezinárodními závazky a nutností reagovat na klimatickou změnu a degradaci ekosystémů. Zároveň reflektuje potřebu propojit ochranu přírody s hospodářskými činnostmi a posílit meziresortní spolupráci tak, abychom vytvořili podmínky pro udržitelný rozvoj založený na respektu k přírodním hodnotám,“ uvedl **ministr životního prostředí Petr Hladík (KDU-ČSL)**.

Součástí schváleného materiálu je i **Akční plán**, který stanovuje konkrétní opatření a odpovědnosti jednotlivých orgánů státní správy. V roce 2030 bude provedeno jeho vyhodnocení a aktualizace podle nejnovějších výzev a potřeb ochrany přírody. Mezi konkrétní cíle Akčního plánu patří mimo jiné zajištění ochrany alespoň 23 % území České republiky prostřednictvím chráněných území, zavedení

přísné formy ochrany na minimálně 6 % území státu, legislativní úprava definice významných krajinných prvků a vymezení jejich jádrových zón, zavedení nového konceptu tzv. jiných účinných opatření na ochranu biodiverzity (OECMs) či systematické obnovování prostupnosti krajiny a snižování její fragmentace.

Akční plán také zahrnuje opatření pro aktivní péči o nejohroženější druhy živočichů a rostlin a jejich biotopy, přípravu právního rámce pro Národní plán obnovy přírody v návaznosti na implementaci evropského Nařízení o obnově přírody a také posílení biodiverzity v zemědělských ekosystémech prostřednictvím nástrojů Společné zemědělské politiky i po roce 2027.

„Schválená strategie je nejvýznamnějším koncepčním dokumentem vlády České republiky v ochraně přírody, který stanovuje konkrétní cíle a jejich zhodnocení v oblasti ochrany biologické rozmanitosti na národní úrovni. Navazuje na předchozí Strategii ochrany biologické rozmanitosti ČR 2016–2025 a Státní program ochrany přírody a krajiny ČR 2020–2025 a byla připravena v úzké spolupráci s dalšími resorty, především s Ministerstvem zemědělství. Mimo to je také klíčovým předpokladem pro zajištění potravinové bezpečnosti České republiky,“ doplnil ministr Petr Hladík.

Veronika Krejčí & Tiskové oddělení MŽP

tel.: 267 122 835 nebo 267 122 058

e-mail: tiskove@mzp.gov.cz

<https://mzp.gov.cz/cz/pro-media-a-verejnost/aktuality/archiv-tiskovych-zprav/odolne-ekosystemy-a-oc hrana-druhu-rostlin-i>